

ric

Državni izpitni center

Nacionalno preverjanje znanja v osnovni šoli 2025/26

Po Matejka Žagar, Ric, in dr. Janez
Vogrinc, Pedagoška fakulteta Ljubljana,
priredila za Osnovno šolo Ormož
Majda Podplatnik Kurpes

Državni izpitni center
Kajuhova ulica 32 U, 1000 Ljubljana, Slovenija
Telefon 01/5484600, fax 01/5484601
www.ric.si

Novosti

- **v 3. razredu** je pisanje NPZ **obvezno** (po šestih poizkusnih izvedbah);
- NPZ v prilagojenih izobraževalnih programih z **NIS** je **v 6. in 9. razredu obvezno**;
- **učenci priseljenci** lahko **v 3. in 6. razredu** prvo in drugo leto po vključitvi NPZ opravljajo **prostovoljno**;
- **učenci priseljenci** NPZ **v 9. razredu** opravljajo **obvezno**;
- **odrasli** NPZ opravljajo **prostovoljno**;
- **čas izvedbe**; NPZ bo potekal **v mesecu marcu in aprilu**, tako da bodo učenci 9. razreda dobili podatke o svojih dosežkih pri NPZ še v času, ko imajo možnost prenosa prijav med srednjimi šolami.

Kdo opravlja NPZ in kdaj

V enem roku, v mesecu marcu in aprilu.

Na isti dan z začetkom **med 7.45 in 8.45** ga opravljajo:

- vsi učenci 3. in 6. razreda, ki se izobražujejo v izobraževalnem programu OŠ in prilagojenih izobraževalnih programih OŠ z enakovrednim izobrazbenim standardom;
- vsi učenci 6. razreda, ki se izobražujejo v prilagojenem izobraževalnem programu osnovne šole z NIS;
- prijavljeni učenci priseljenci iz drugih držav, ki so prvo in drugo šolsko leto vključeni v OŠ v 3. in 6. razredu;
- prijavljeni udeleženci izobraževanja odraslih, ki so vpisani v izobraževalni program OŠ za odrasle v 3. in 6. razredu.

Na isti dan z začetkom ob **8.30** ga opravljajo:

- vsi učenci 9. razreda, ki se izobražujejo v izobraževalnem programu osnovne šole, v prilagojenih izobraževalnih programih OŠ z enakovrednim izobraževalnim standardom in v prilagojenem izobraževalnem programu OŠ z NIS;
- prijavljeni udeleženci izobraževanja odraslih, ki so vpisani v program osnovne šole za odrasle v 9. razredu.

Rok za izvajanje NPZ

RAZRED	DATUM	DAN	PREDMET
3. + 6.+ 9. razred	23. 3. 2026	ponedeljek	SLOVENŠČINA
3. + 6.+ 9. razred	31. 3. 2026	torek	MATEMATIKA
6. razred	25. 3. 2026	sreda	ANGLEŠČINA
9. razred	25. 3. 2026	sreda	ZGODOVINA

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o OŠ (2024)

- Dosežki učencev v 9. razredu so lahko del meril za vpis v srednje šole z omejitvijo vpisa.
- Dosežki učencev so ob koncu 3. in 6. razreda zapisani kot priloga k spričevalu. Ob koncu 9. razreda osnovne šole pa so dosežki učenca in državna povprečja na NPZ zapisani v spričevalu.

NPZ kot del meril za vpis v srednjo šolo z omejitvijo vpisa

- Seštevek zaključnih ocen vseh obveznih predmetov 7., 8. in 9. razreda predstavlja 60 % celotne vsote,
- dosežka na NPZ iz učnega jezika in matematike predstavljata vsak po 20 % celotne vsote.
- Za kandidate, ki iz **opravičljivih razlogov** nimajo dosežkov na NPZ iz učnega jezika ali matematike, se pri tem predmetu za potrebe izvedbe vpisnega postopka v srednjo šolo z **omejitvijo vpisa** določi nadomestni dosežek kot mediana dosežkov na NPZ iz tega predmeta tistih kandidatov, ki imajo enak seštevek zaključnih ocen tega predmeta v 7., 8. in 9. razredu osnovne šole.
- NPZ se tudi v 9. razredu izvaja v **enem roku**, praviloma v marcu in aprilu.

NPZ kot del meril za vpis v srednjo šolo z omejitvijo vpisa

Zakaj sprememba, da se ob formativni vlogi, NPZ lahko uporabi kot merilo za vpis?

- Večletna sporočila številnih ravnateljev in učiteljev, da učenci 9. razreda NPZ ne jemljejo resno.
- Sporočila o pritiskih staršev po visokih ocenah, ki pa ne odražajo znanja učencev.
- Sporočila o zelo različnih merilih / kriterijih ocenjevanja znanja v šolah.
- Želja po zagotavljanju enakih izobraževalnih možnosti za vse učence (niso osamljeni primeri, ko je dosežek učenca na NPZ precej višji / nižji, od dosežkov sovrstnikov z enako šolsko oceno).
- Boljša napovedna vrednost NPZ kot internih ocen za uspešnost v srednji šoli (analiza RIC).
- Razbremenitev strokovnih delavcev v mesecu maju.

NPZ v 3. razredu:

- izvaja se iz učnih jezikov (slovenščina ali madžarščina ali italijanščina) in matematike,
- **v 3. razredu je čas reševanja preizkusa znanja pri posameznem predmetu 45 minut,**
- elektronsko vrednotenje,
- predvidena izobraževanja za učitelje in PGO (feb/mar 2026),
- objava nalog v Banki nalog in objava dosežkov v OrKi.

Program Orodje za ugotavljanje kakovosti izkazanega znanja (OrKa RIC) je namenjen učiteljem in ravnateljem, njegove ključne prednosti in način uporabe pa si lahko ogledate v [razlagalnem videu](#).

Tretji predmeti v 9. razredu v šol. l. 2025/26

- zgodovina
- kemija
- tehnika in tehnologija
- tuji jezik

V OŠ Ormož je tretji predmet v 9.razredu ZGODOVINA.

Šola lahko prostovoljno izvede NPZ iz tistih predmetov, ki niso bili določeni za njihovo šolo.

Ureditev učilnic

- Učne pripomočke, katerih vsebina je učencem lahko v pomoč pri reševanju preizkusov, je treba iz učilnice odstraniti. Ravnatelj ali njegov namestnik za izvedbo NPZ dan pred preverjanjem pregleda učilnice in jih zaklene.
- Učenci 3. razreda sedijo enako kot pri pisanju preverjanja in ocenjevanja znanja med poukom. Tudi mize in stoli v učilnici so razporejeni enako kot pri pouku.
- Za učence 6. in 9. razreda naj bo učilnica urejena tako, da ima vsak učenec svojo mizo. V učilnici naj bo predvidena miza za odlaganje učenčevih osebnih predmetov.

Zamuda na pisanju

- Učenec, ki zamudi začetek pisanja **za več kot 15 minut**, ne more opravljati preverjanja.
- Učencu, ki za 15 minut ali manj zamudi začetek pisanja, učitelj izroči preizkus in šifre ter ga opozori, naj prebere navodila na naslovnici preizkusa.
- Čas pisanja se v primeru zamude ne podaljša. Zamuda se zabeleži v *Zapisnik o poteku NPZ*.

Opravičljivi razlogi za neudeležbo

Opravičljivi razlogi za neudeležbo so:

- bolezen, poškodba oziroma zdravstveno stanje, ki onemogoča udeležbo,
- naravna ali druga nesreča (npr. prometna nesreča),
- smrt v družini,
- aktivna udeležba na velikem športnem mednarodnem tekmovanju v skladu z zakonom, ki ureja šport, in
- drugi utemeljeni razlogi.

Pisna dokazila v primeru bolezni, poškodbe oziroma zdravstvenega stanja učenca, ki onemogoča udeležbo, je potrdilo pristojnega zdravnika.

Za utemeljitev neudeležbe zaradi drugih zgoraj navedenih opravičenih razlogov se predloži dokazila pristojnih institucij oziroma organov, iz katerih izhaja, da se učenec ni mogel udeležiti NPZ.

O upravičenosti razlogov odloči ravnatelj.

Dovoljeni pripomočki

- Dovoljeni pripomočki so objavljeni na naslovnica preizkusov.
- Uporaba pisal „**piši-briši**“ pri pisanju NPZ-ja ni dovoljena, saj vsebujejo gel, občutljiv na toploto, zaradi česar se spreminja vidnost besedila do te mere, da postane v celoti nevidno.
- Ni dovoljena uporaba korekturnih sredstev (brisalcev in korekturnih tekočin).

Kršitev navodil

- Pri kršitvi *Navodil za izvedbo* (uporaba nedovoljenih pripomočkov, motenje pisanja, prepisovanje ipd.) se preizkus učencu odvzame. O tem se obvesti Državni izpitni center. Preizkus se v tem primeru ovrednoti z 0 točkami.
- Če se med postopkom optičnega branja ali vrednotenja ugotovi, da učenčev preizkus vsebuje zapise ali risbe z neprimerno ali žaljivo vsebino, se preizkus elektronsko ovrednoti, šolo pa se o dogodku obvesti, da vzgojno ukrepa v skladu s pravili šolskega reda.

Prilagojeno izvajanje NPZ za učence priseljence

Če želijo, lahko učenci priseljenci prvo in drugo leto šolanja pri opravljanju NPZ iz slovenščine uveljavljajo te prilagoditve:

- podaljšan čas pisanja za 25 odstotkov,
- uporaba *Slovarja slovenskega knjižnega jezika*, uporaba dvojezičnega slovarja (učenčeva materinščina/prvega jezika in slovenščine).

Učencev, ki uveljavljajo prilagoditve, ne vpisujete v program učencev s posebnimi potrebami.

Dostop do ovrednotenih preizkusov znanja

- Učenci 3., 6. in 9. razreda lahko opravijo vpogled v preizkuse znanja v elektronski obliki oz. na šoli.
- Z dosežki na NPZ so učenci, starši in šole seznanjeni na spletni strani Rica.
- Do ovrednotenih preizkusov znanja, informacij o dosežkih in državnih povprečij pri posameznih predmetih učenci in njihovi starši z učenčevo EMŠO in dodatno šifro, ki jo učenci prejmejo pri opravljanju prvega predmeta NPZ v tekočem šolskem letu.

DOSTOP DO OVREDNOTENIH PREIZKUSOV ZA UČENCE IN STARŠE

- 21. APRIL 2026 za učence in starše 9.razredov,
- 4. MAJ 2026 za učence in starše 6. razredov,
- 7. MAJ 2026 za učence in starše 3. razredov.

Zahteva za ponovno vrednotenje nalog

- Ravnatelj ali strokovni delavec šole, ki ga ravnatelj za to pooblasti, v spletno aplikacijo *Zahteva za ponovno vrednotenje posameznih nalog* na eRicu vnese.
- **Zahtevek za ponovno vrednotenje po roku, določenim s koledarjem, v spletno aplikacijo ne bo mogoče vnašati.**
- **3. razred – zadnji rok 12. maj 2026 do 12. ure.**
- **6. razred – zadnji rok 7. maj 2026 do 12. ure.**
- **9. razred – zadnji rok 24. april 2026 do 12. ure.**

Obveščanje staršev o dosežkih učencev

- Dosežki učencev 3., 6. in 9. razreda in državna povprečja so izražena v odstotnih točkah.
- Šola izda učencu 3. in 6. razreda *Obvestilo o dosežkih pri nacionalnem preverjanju znanja*, ki je priloga k spričevalu, na dan, predviden s koledarjem NPZ. Obvestilo bo dosegljivo kot tiskovina v DZS, izpis na tiskovino pa bo omogočala aplikacija *Vpis v srednje šole in dijaške domove, OŠ modul Prijava na NPZ in Vpis*.
- Šola izda učencu 9. razreda zaključno spričevalo, v katero so zapisani njegovi dosežki in državno povprečje pri NPZ.
- Učencem, ki niso opravljali preverjanja, se v obvestilo o NPZ v 3. in 6. razredu oziroma v zaključno spričevalo v 9. razredu zapiše *poševnica (/)*.

**NPZ je pomemben element ugotavljanja in zagotavljanja kakovosti
šolskega dela**

- Kdor več zna, več velja.**

**Pomembno je znanje, ki se skriva za
dosežkom.**